

จดหมายแจ้งผู้อ่าน

SCBS

เรียน ผู้อ่าน:

รายงานเศรษฐกิจที่ได้จัดส่งมาพร้อมกับจดหมายฉบับนี้เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นโดยศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจของธนาคารไทยพาณิชย์ โดยบริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด (SCBS) ได้รับอนุญาตจากธนาคารไทยพาณิชย์ให้เผยแพร่รายงานฉบับนี้แก่ลูกค้าของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด ได้พิจารณาตรวจสอบรายงานฉบับนี้แล้ว และเห็นด้วยกับเนื้อหาของรายงาน

SCBS เผยแพร่รายงานเศรษฐกิจฉบับนี้ในนามของบริษัทเพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลเป็นการทั่วไปเท่านั้น

บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด

สัดส่วนหนี้ครัวเรือนไทยต่อ GDP ในไตรมาสสองอยู่ที่ 89.3% ะลดลงเล็กน้อยแต่ยังอยู่ในระดับสูง EIC ประเมินปัญหาหนี้สูงของภาคครัวเรือนลากยาว-กลุ่มผู้มีรายได้น้อยกำลังเผชิญปัญหานัก

7 ตุลาคม 2021

Key summary

- หนี้ครัวเรือนไทย ณ ไตรมาส 2 ปี 2021 อยู่ที่ 14.3 ล้านล้านบาท ขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า ขณะที่สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ปรับลดลงเล็กน้อยมาอยู่ที่ 89.3% ตาม GDP ที่กลับมาขยายตัวจากฐานต่ำปีก่อนหน้าเป็นหลัก แต่สัดส่วนยังสูงกว่าระดับก่อนโควิดอย่างมีนัยสำคัญ และสูงที่สุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา
- การขยายตัวของหนี้ครัวเรือนในไตรมาส 2 นำโดยสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นหลัก เนื่องจากครัวเรือนยังมีความต้องการสินเชื่อทดแทนสภาพคล่องที่ลดลงในช่วงเศรษฐกิจซบเซา
- ในระยะต่อไป EIC คาดว่าสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยจะยังอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง โดยปัญหาหนี้สูงจะยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการฟื้นตัวของการใช้จ่าย และฐานะทางการเงินของภาคครัวเรือนและเศรษฐกิจในภาพรวม โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ ซึ่งจากผลสำรวจผู้บริโภคของ EIC พบว่าส่วนใหญ่กำลังเผชิญปัญหาในการชำระหนี้ และมากกว่า 1 ใน 4 ของคนกลุ่มนี้มีปัญหานัก
- ครัวเรือนที่มีหนี้สูงจะเข้าสู่ช่วงของการปรับตัวเพื่อลดสัดส่วนหนี้ต่อรายได้ (deleveraging) ในระยะต่อไป เพื่อซ่อมแซมงบดุลของตนเอง ซึ่งมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐ ทั้งการปรับโครงสร้างหนี้และการเยียวยาด้านรายได้จากผลกระทบของมาตรการปิดเมือง ควบคู่กับการสนับสนุนการเพิ่มรายได้ในอนาคตผ่านมาตรการสนับสนุนการจ้างงานและการปรับทักษะแรงงาน จะยังคงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับกระบวนการปรับตัวลดหนี้ของภาคครัวเรือนให้เป็นไปอย่างราบรื่น และลดความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในภาพรวม

หนี้ครัวเรือนไทย ณ ไตรมาส 2 ปี 2021 เพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ 14.3 ล้านล้านบาท หรือขยายตัวที่ 5.0%YOY

ซึ่งเป็นการขยายตัวเร่งขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า และยังเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในรอบ 6 ไตรมาส โดยเป็นการเติบโตแบบเร่งตัวในสินเชื่อจากกลุ่มผู้ให้กู้ยืมหลักนำโดย ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ออมทรัพย์ และบริษัท บัตรเครดิต ลิซซิ่ง และสินเชื่อส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินเชื่อครัวเรือนจากธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีสัดส่วนการให้สินเชื่อแก่ภาคครัวเรือนสูงที่สุด ขยายตัวได้ที่ 6.0%YOY ซึ่งเป็นอัตราที่สูงที่สุดนับตั้งแต่ไตรมาส 4 ปี 2019 ขณะที่สินเชื่อครัวเรือนที่กู้จากสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงิน (SFI)¹ มีการเติบโตที่ชะลอลง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 : หนี้ครัวเรือนไทยไตรมาส 2 ปี 2021 ขยายตัวเร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า

	สัดส่วน Q2/2021	อัตราการเติบโตเฉลี่ย (%) 2015-19	อัตราการขยายตัวเทียบช่วงเดียวกันปีก่อนหน้า (%YOY)						
			2020	Q1/20	Q2/20	Q3/20	Q4/20	Q1/21	Q2/21
หนี้ครัวเรือน (แยกตามแหล่งผู้ให้กู้)	100.0%	3.9%	4.0%	4.1%	3.8%	3.9%	4.0%	4.7%	5.0%
ธนาคารพาณิชย์	43.0%	4.1%	3.8%	3.9%	3.3%	3.7%	3.8%	4.9%	6.0%
สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่รับฝากเงิน	28.1%	3.2%	5.2%	2.6%	3.9%	4.4%	5.2%	5.5%	4.3%
สหกรณ์ออมทรัพย์	14.9%	3.5%	2.3%	2.6%	2.5%	2.5%	2.3%	2.2%	2.4%
บริษัทบัตรเครดิต ลิซซิ่ง และสินเชื่อส่วนบุคคล	10.5%	4.2%	5.2%	11.1%	7.5%	6.2%	5.2%	5.5%	7.2%
โรงรับจำนำ	0.5%	4.0%	-8.4%	-1.0%	-7.2%	-8.2%	-8.4%	-2.2%	0.7%
สถาบันการเงินอื่น	3.0%	8.6%	4.1%	7.3%	7.9%	4.9%	4.1%	5.6%	5.9%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดที่มาของการเร่งตัวของสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ พบว่า เกิดจากการขยายตัวที่เร่งขึ้นของสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นสำคัญ โดยในไตรมาส 2 ปี 2021 ยอดคงค้างของสินเชื่ออุปโภคบริโภคในระบบธนาคารพาณิชย์เติบโต 5.7%YOY เร่งขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าที่เติบโต 5.3%YOY ตามการกู้ยืมสินเชื่อส่วนบุคคล (สัดส่วน 22.5% ต่อสินเชื่ออุปโภคบริโภคในระบบธนาคารพาณิชย์) ที่เร่งตัวขึ้นเป็นหลัก โดยเติบโตสูงที่ 8.4%YOY เร่งขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากไตรมาสก่อนหน้าที่เติบโต 5.9%YOY ขณะที่สินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนอื่นในระบบธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มทรงตัวหรือชะลอตัวทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่เติบโตในอัตราเท่ากับไตรมาสก่อนหน้าที่ 6.8% ขณะที่สินเชื่อรถยนต์และบัตรเครดิตมีการชะลอตัวลงในช่วงเวลาเดียวกัน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 : สินเชื่ออุปโภคบริโภคในระบบธนาคารพาณิชย์ขยายตัวเร่งขึ้นจากการกู้ยืมสินเชื่อส่วนบุคคล

	สัดส่วน Q2/2021	อัตราการเติบโตเฉลี่ย (%) 2015-19	อัตราการขยายตัวเทียบช่วงเดียวกันปีก่อนหน้า (%YOY)						
			2020	Q1/20	Q2/20	Q3/20	Q4/20	Q1/21	Q2/21
สินเชื่ออุปโภคบริโภคในระบบธนาคารพาณิชย์	100.0%	7.0%	4.4%	5.6%	4.8%	4.8%	4.4%	5.3%	5.7%
สินเชื่อที่อยู่อาศัย	49.9%	7.0%	5.9%	3.4%	4.4%	5.4%	5.9%	6.8%	6.8%
สินเชื่อรถยนต์	22.8%	6.1%	2.4%	6.1%	4.1%	3.5%	2.4%	1.2%	1.0%
สินเชื่อส่วนบุคคล	22.5%	8.1%	4.8%	10.9%	7.8%	5.6%	4.8%	5.9%	8.4%
สินเชื่อบัตรเครดิต	4.8%	6.6%	-2.1%	2.0%	-0.7%	1.0%	-2.1%	6.6%	5.0%

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย

ลักษณะการเติบโตของสินเชื่อในระบบธนาคารพาณิชย์ที่นำโดยสินเชื่อส่วนบุคคล ประกอบกับการเติบโตในอัตราที่สูงและเร่งขึ้นของสินเชื่อจากบริษัทบัตรเครดิต ลิซซิ่ง และสินเชื่อส่วนบุคคล สะท้อนถึงแนวโน้มการกู้ยืมเพื่อนำมาใช้จ่ายทดแทนสภาพคล่องที่หายไปตามรายได้ที่ลดลงของภาคครัวเรือนที่ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญของการเติบโตของหนี้ครัวเรือนในช่วงนี้ และเป็นเทรนด์ที่ดำเนินมาต่อเนื่องในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา สอดคล้องกับข้อมูลประกอบจาก Google Trends ในส่วนของการค้นหาคำที่เกี่ยวข้องกับ “เงินกู” “เงินด่วน” ซึ่งจากผลการค้นหาที่ปรากฏ สามารถเป็นได้ทั้งหนี้ในและนอกระบบ โดยล่าสุดแม้ดัชนีจะมีแนวโน้มชะลอตัวบ้างในไตรมาส 3 แต่ก็ยังสูงกว่าระดับก่อนโควิด

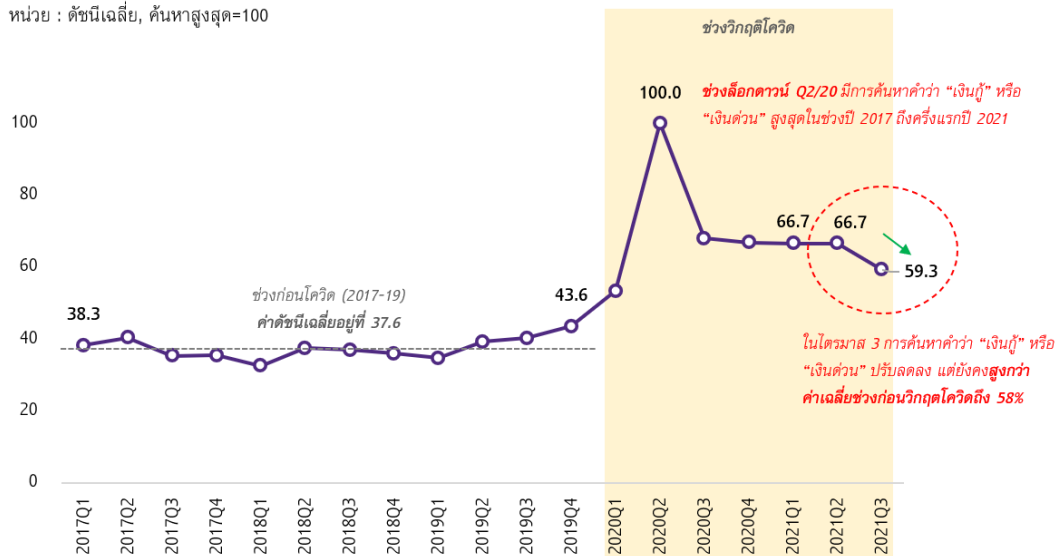
¹ SFI ในที่นี้ประกอบด้วย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย

อย่างมีนัยสำคัญ (รูปที่ 1) สะท้อนถึงความต้องการที่ยังสูงของผู้บริโภคสินเชื่อเพื่อนำมาเป็นสภาพคล่องสำหรับการใช้จ่ายในช่วงที่รายได้ซบเซา อย่างไรก็ตาม ฐานการเงินส่วนใหญ่ยังคงระมัดระวังในการให้สินเชื่อโดยเฉพาะสำหรับกลุ่มครัวเรือนรายได้น้อย ทำให้ความต้องการสินเชื่อที่ยังมีสูงอาจไม่ได้ถูกเติมเต็มได้อย่างครอบคลุมด้วยสินเชื่อในระบบ จึงมีความเสี่ยงที่บางส่วนอาจต้องหันไปพึ่งพาทน้นนอกระบบที่มักมีดอกเบี้ยที่สูงกว่ามาก อันจะก่อให้เกิดปัญหาภาระหนี้สินล้นพ้นตัวได้ในอนาคต

รูปที่ 1 : การค้นหา “เงินกู้” “เงินด่วน” ของคนไทยยังคงอยู่ในระดับสูง

การค้นหาเงินกู้-เงินด่วน บน Google (Google Trends)

หน่วย : ดัชนีเฉลี่ย, คำนวณสูงสุด=100

หมายเหตุ : มีความเป็นไปได้ว่า ดัชนีการค้นหา Google Trends อาจสะท้อนความต้องการเงินกู้-เงินด่วนที่ต่ำกว่าความเป็นจริง เนื่องจากผู้บริโภคบางส่วนเมื่อพบการค้นหาที่ต้องการและได้เข้าถึงผู้ให้บริการแล้วครั้งหนึ่ง ก็อาจเลือกที่จะเข้าใช้งานตรงกับบริการนั้น ๆ ได้เลยในครั้งถัด ๆ ไปที่ต้องการ โดยไม่จำเป็นต้องทำการค้นหบน Google อีก

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของ Google Trends (ข้อมูลอัปเดตถึงวันที่ 30 ก.ย. 2021)

ทั้งนี้อีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ปริมาณหนี้ครัวเรือนไม่ได้ชะลอตัวลงตามสถานะเศรษฐกิจ คือการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้รายย่อยทั้งในรูปแบบของการพักชำระหนี้ รวมถึงการปรับโครงสร้างหนี้ในช่วงที่ผ่านมาของสถาบันการเงิน ซึ่งทำให้การชำระหนี้ของครัวเรือนมีน้อยลงกว่าปกติ อย่างไรก็ตาม คาดว่าปัจจัยส่วนนี้จะเริ่มมีผลลดน้อยลงหลังมาตรการช่วยเหลือของลูกหนี้บางกลุ่มเริ่มทยอยหมดลงในระยะถัดไป

แม้หนี้ครัวเรือนในไตรมาส 2 จะขยายตัวเร่งขึ้น แต่อัตราการเติบโตของ GDP ก็ปรับตัวขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้าจากปัจจัยฐานต่ำ ทำให้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยลดลงมาอยู่ที่ 89.3%

ต่อ GDP จากไตรมาสก่อนหน้าที่ 90.6% โดยไตรมาส 2 ปี 2021 GDP ณ ราคาปัจจุบัน (nominal GDP) เติบโตสูงถึง 10.7%YOY ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากปัจจัยฐานต่ำในปีก่อนหน้าที่ nominal GDP หดตัวรุนแรงที่ -14.7%YOY ส่งผลทำให้ผลรวมของ GDP ที่นำมาคำนวณสัดส่วนหนี้ครัวเรือน² ปรับดีขึ้นมาเป็น -1.4% ในไตรมาสที่ 2 จาก -7.3% ในไตรมาสที่ 1 ของปีนี้ อย่างไรก็ตาม สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ที่ 89.3% ในไตรมาส 2 ก็ยังถือว่าสูงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับช่วงก่อนโควิด โดย ณ สิ้นปี 2019 สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP อยู่ที่เพียง 79.8% (รูปที่ 2) ทั้งนี้จากข้อมูลของ Bank of International Settlement แม้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทย

² ผลรวมของ GDP ณ ราคาปัจจุบัน 4 ไตรมาสถัดย้อนหลัง (รวมไตรมาสปัจจุบัน)

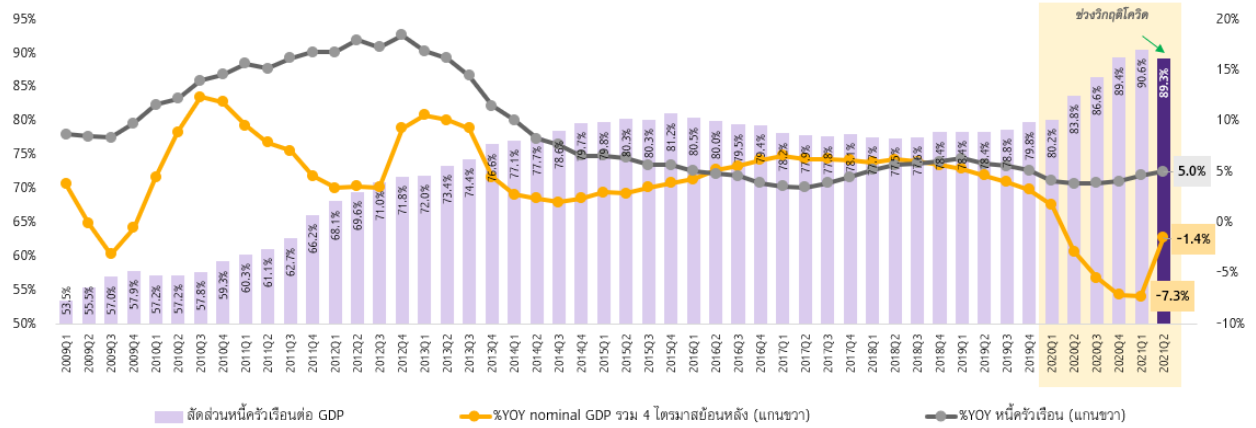
จะลดลงมาบ้างจากจุดสูงสุด แต่ไทยก็ยังไม่หลุดจากการเป็นประเทศที่หนี้ครัวเรือนต่อ GDP สูงที่สุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (รูปที่ 3)

รูปที่ 2 : สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยในไตรมาส 2 ของปี 2020 ลดลงเล็กน้อย ตาม GDP ที่ปรับดีขึ้น ขณะที่หนี้ครัวเรือนยังขยายตัวต่อเนื่อง

สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP และอัตราการเติบโตของหนี้ครัวเรือนและ GDP

หน่วย : % ต่อ nominal GDP (รวม 4 ไตรมาสย้อนหลัง)

หน่วย : % YOY

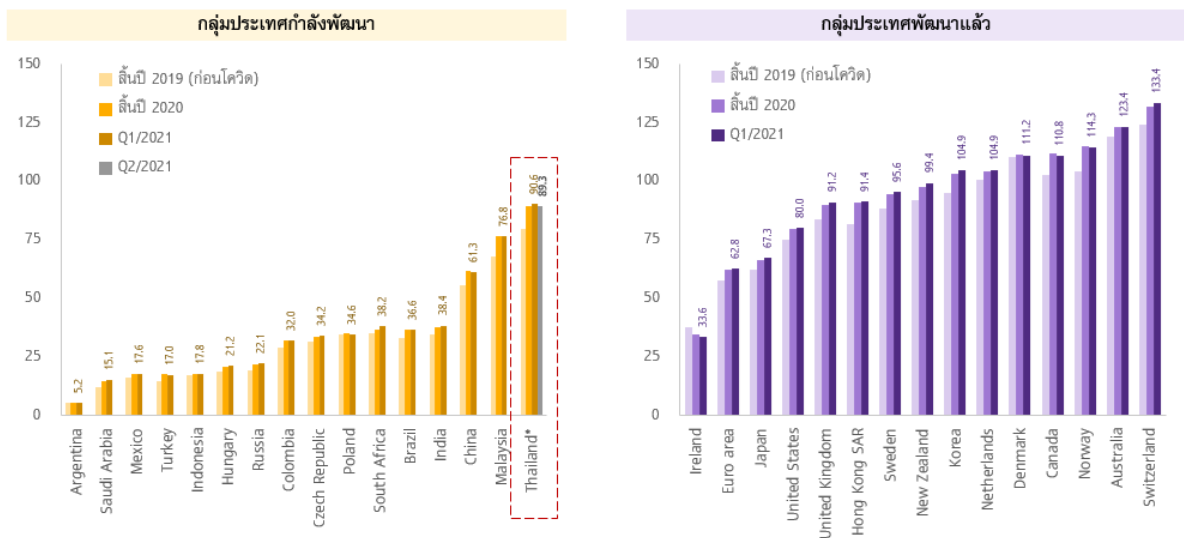

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รูปที่ 3 : สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยยังคงสูงสุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา

สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ในแต่ละประเทศ

หน่วย : %

หมายเหตุ : *สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยเป็นข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย ขณะที่สัดส่วนของประเทศอื่นเป็นข้อมูลจาก Bank of International Settlement (BIS) (ข้อมูลล่าสุดถึง Q1/21)

ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย และ BIS

EIC ประเมินว่า สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยอาจกลับมาสูงขึ้นได้อีกในปี ภายใต้สมมติฐานการเติบโต Real GDP ปี 2021 ของ EIC ที่ 0.7% คาดว่าสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ณ สิ้นปี 2021 จะอยู่ในช่วง 90%-92% นั้นหมายความว่า สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP มีแนวโน้มกลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงที่เหลือของปีนี้ โดยเฉพาะในช่วงไตรมาส 3 ที่มีการแพร่ระบาดของโควิด 19 เกิดขึ้นมากและมีมาตรการล็อกดาวน์ส่งผลต่อเศรษฐกิจเพิ่มเติม ส่งผลให้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนจะกลับมาปรับสูงขึ้นอีกครั้ง และอาจปรับเพิ่มขึ้นทำจุดสูงสุดใหม่ได้อีก หากการกักกันของภาคครัวเรือนยังคงขยายตัวรวดเร็วในขณะที่เศรษฐกิจหดตัว

แม้ในปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 จะเริ่มคลี่คลาย นำไปสู่การทยอยเปิดเมือง และการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ตามลำดับ แต่ภาวะหนี้สูงของภาคครัวเรือนไทยน่าจะยังเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องใช้เวลาในการแก้ไขไปอีกหลายปี ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณหนี้ภาคครัวเรือนอยู่ในระดับสูงซึ่งบางส่วนยังมีการถูกพักชำระไว้ชั่วคราว ในระยะต่อไปที่ครัวเรือนต้องกลับมาชำระหนี้จะเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านที่มีความท้าทายทั้งในแง่ของการบริหารจัดการหนี้และการใช้จ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับครัวเรือนที่มีสภาพคล่องจำกัด นอกจากนี้ ในส่วนของรายได้ภาคครัวเรือนก็น่าจะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ตามตลาดแรงงานที่ได้รับผลกระทบหนักและฟื้นตัวกลับมาไม่ง่าย เพราะงานหลายประเภทโดยเฉพาะในภาคการท่องเที่ยวลดลงไปมากและจะฟื้นตัวช้า ขณะที่แนวโน้มงานที่เติบโตหลังโควิด เช่น ธุรกิจอีคอมเมิร์ซ หรือ ไอที ก็ต้องการทักษะแรงงานที่ไม่เหมือนเดิม ทำให้แรงงานที่ตกงานออกมาในช่วงโควิดจำนวนไม่น้อยอาจไม่สามารถกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานโดยที่ได้รายได้เหมือนช่วงก่อนโควิด

แนวโน้มรายได้ของภาคครัวเรือนที่ซบเซานี้ได้ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการบริหารจัดการภาระหนี้ที่สูงซึ่งเป็นปัญหาของครัวเรือนส่วนใหญ่โดยเฉพาะกลุ่มรายได้น้อย EIC ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้บริโภค (EIC Consumer Survey) ในช่วงวันที่ 27 สิงหาคม-27 กันยายน 2021 ที่ผ่านมา โดยได้มีการสอบถามเกี่ยวกับปัญหาภาระหนี้ของผู้บริโภค พบว่า สัดส่วนเกินครึ่งหนึ่ง (55.4%) ของคนที่มียหนี้ ประเมินว่าภาระหนี้ของตนเป็นปัญหาในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา (นับรวมคนที่ตอบว่า “ภาระการชำระหนี้เป็นปัญหาหนัก” และ “ภาระการชำระหนี้เป็นปัญหายู้ง่วง”) และที่น่ากังวลคือสัดส่วนถึง 78% ของคนกลุ่มที่มีรายได้น้อยกว่า 1.5 หมื่นบาทต่อเดือนที่มีหนี้ ประเมินว่าตนเองเป็นผู้ที่มีปัญหาภาระหนี้ โดยมีสัดส่วนสูงกว่า 1 ใน 4 (27.4%) ของผู้มีรายได้น้อยเป็นผู้มีปัญหาภาระหนี้หนัก ขณะที่สัดส่วนผู้มีปัญหาภาระหนี้จะน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัดสำหรับผู้มีรายได้สูง (ตารางที่ 3) จากผลสำรวจสะท้อนให้เห็นว่าคนไทยส่วนมากประสบปัญหาภาระหนี้ไม่มากนักน้อย โดยปัญหาภาระหนี้มีมากเป็นพิเศษในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยซึ่งมีความเปราะบางเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว

ตารางที่ 3 : ภาระการชำระหนี้เป็นปัญหาทางการเงินที่สำคัญโดยเฉพาะสำหรับกลุ่มคนที่มีรายได้น้อย

*EIC Consumer Survey 2021**
 คำถาม: ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา คุณประเมินว่าภาระการชำระหนี้ของคุณ เป็นปัญหายู้ง่วงในระดับใด?
 (ภาระการชำระหนี้ หมายถึง การจ่ายคืนหนี้สินประเภทต่าง ๆ ทั้งในส่วนตัวเงินและดอกเบี้ย)

หน่วย : % ต่อจำนวนรวมของผู้ตอบว่า “มีหนี้” ในแต่ละกลุ่มรายได้**

ระดับรายได้ (บาทต่อเดือน)	สัดส่วนต่อผู้ตอบที่มีหนี้ทั้งหมด (%)	(1) “ภาระการชำระหนี้เป็นปัญหาหนัก”	(2) “ภาระการชำระหนี้เป็นปัญหายู้ง่วง”	(3) “ภาระการชำระหนี้ไม่เป็นปัญหา”
รวม - เฉพาะคนที่มีหนี้	100%	15.7%	39.7%	44.6%
0-15,000 (รายได้น้อย)	39%	27.4%	50.6%	22.0%
15,001-30,000	20%	10.1%	45.7%	44.2%
30,001-50,000	17%	8.8%	29.6%	61.6%
50,001-100,000	15%	6.9%	27.8%	65.3%
100,001-200,000	6%	6.2%	17.8%	76.0%
มากกว่า 200,000	4%	5.8%	20.9%	73.3%

หมายเหตุ : *การสำรวจความคิดเห็นผู้บริโภค (EIC Consumer Survey) ระหว่างวันที่ 27 สิงหาคม ถึง 27 กันยายน 2021 โดยข้อมูลที่น่ามาคำนวณมาจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 3,205 คน **จากผู้ตอบทั้งหมด มีคนที่ “มีหนี้” คิดเป็นสัดส่วน 75.7% ส่วนที่เหลือ 24.3% ตอบว่า “ไม่มีหนี้” ที่มา : การวิเคราะห์โดย EIC

EIC คาดว่าในระยะต่อไปครัวเรือนที่มีหนี้สูงจะเข้าสู่ช่วงการซ่อมแซมงบดุลของตนเอง ด้วยการปรับลดการใช้จ่ายและลดการก่อหนี้ที่ไม่จำเป็นไปพร้อม ๆ กับการเพิ่มรายได้ เพื่อให้สัดส่วนหนี้ต่อรายได้ปรับลดลง (deleveraging) ซึ่งคาดว่ากระบวนการดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยจะใช้เวลาอย่างน้อย 2-3 ปี เป็นข้อจำกัดต่อการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนที่สำคัญในระยะข้างหน้า โดยในช่วงที่ภาวะหนี้ครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูงนี้ จะส่งผลทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายของไทยมีแนวโน้มคงอยู่ในระดับต่ำเป็นเวลานาน โดย EIC คาดว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายจะอยู่ที่ระดับ 0.5% ต่อเนื่องในช่วงปี 2022-2023 ก่อนมีโอกาปรับขึ้นได้ในช่วงปี 2024 และจะเป็นการปรับขึ้นอย่างช้า ๆ นอกจากนี้ EIC มองว่ามาตรการช่วยเหลือของภาครัฐและสถาบันการเงินก็จะมีส่วนสำคัญในการช่วยสนับสนุนให้กระบวนการ deleveraging ของภาคครัวเรือนเป็นไปอย่างราบรื่นโดยไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและเสถียรภาพภาคการเงินมากนัก ทั้งมาตรการเยียวยาด้านรายได้โดยเฉพาะสำหรับครัวเรือนกลุ่มเปราะบาง การสนับสนุนการจ้างงาน การปรับ-เพิ่มทักษะแรงงานเพื่อเพิ่มความสามารถในการหารายได้ของภาคครัวเรือน การปรับโครงสร้างหนี้ให้ภาระการผ่อนชำระสอดคล้องกับรายได้ที่ลดลงและฟื้นช้า ไปจนถึงการเสริมสภาพคล่องแก่ภาคครัวเรือนกลุ่มเปราะบางเพื่อลดการพึ่งพาหนี้นอกระบบซึ่งจะทำให้ปัญหาหนี้ครัวเรือนรุนแรงขึ้น

บทวิเคราะห์โดย... <https://www.scbeic.com/th/detail/product/7846>

โดย : Economic Intelligence Center (EIC)
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
EIC Online: www.scbeic.com
Line: @scbeic

Disclaimer: The information contained in this report has been obtained from sources believed to be reliable. However, neither we nor any of our respective affiliates, employees or representatives make any representation or warranty, express or implied, as to the accuracy or completeness of any of the information contained in this report, and we and our respective affiliates, employees or representatives expressly disclaim any and all liability relating to or resulting from the use of this report or such information by the recipient or other persons in whatever manner. Any opinions presented herein represent our subjective views and our current estimates and judgments based on various assumptions that may be subject to change without notice, and may not prove to be correct. This report is for the recipient's information only. It does not represent or constitute any advice, offer, recommendation, or solicitation by us and should not be relied upon as such. We, or any of our associates, may also have an interest in the companies mentioned herein.